

රුපියල් අනුව සියයට 25.4 කින් වැඩි වූ දිගුකාලීන ණය, සැපයුම්කරුවන්ගේ ණය, ජා.මු.අ. හැර ගැනීම් සහ විදේශීය බැංකු හා වෙනත් ආයතනයන්ගෙන් ලබාගත් ණය වෙනුවෙන් වූ ආපසු ගෙවීම් හා පොළී ගෙවීම්වලින් සමන්විත, ණය සේවා ගෙවීම්, 1981 රුපියල් දශලක්ෂ 3,529 (විගැහි දශලක්ෂ 157) සිට 1982 දී රුපියල් දශලක්ෂ 4,424 (විගැහි දශලක්ෂ 193) දක්වා වැඩි විය. 1981 වූ සියයට 14.4 ක වැඩිවීම හා සසඳන කල අනුරූප වැඩිවීම විගැහි අනුව සියයට 22.9 ක් විය. 1981 හා සසඳන විට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලට කළ ආපසු ගෙවීම් හා පොළී ගෙවීම් 1982 දී සියයට 4.1 කින් අඩු වූ අතර, එම කාලවර්ෂය තුළ වෙනත් ණය වෙනුවෙන් වූ ණය සේවා ගෙවීම් සියයට 53.9 කින් වැඩි විය. මෙම විකාශනවල ශුද්ධ ප්‍රතිඵලය වූයේ, ණය සේවා අනුපාතය 1981 සියයට 13.3 සිට 1982 සියයට 15.2 දක්වා වැඩිවීමයි. ජා.මු.අ. ගනුදෙනු නොමැතිව ණය සේවා අනුපාතය, එම කාලසීමාව තුළ සියයට 6.8 සිට සියයට 9.5 දක්වා වැඩි විය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවලින් දිස් වූයේ 1981 වර්ෂයේදී අයවැය කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ඇති කර ගත් වඩාත් යහපත් තත්ත්වයේ සිට මද පසුබෑමකි. 1980 දී තරමක් තියුණු වූ අයවැය අසමතුලිතතාවය, 1981 වර්ෂයේ දී ආංශික වශයෙන් නිවැරදි කිරීමට යෙදුනි. එහෙත් 1981 වර්ෂයේ අයවැයෙන් පැන නැගුණු වඩාත් යහපත් අනුකූලතාවයන්ට ගැලපෙන සේ 1982 වර්ෂයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයන් හැඩ ගැසුනේ නැත.

සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය

1982 වර්ෂයේ මුළු රජයේ වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 38,097 ක් වූ අතර, එය 1981 වර්ෂයට වඩා සියයට 23 ක වැඩි වීමකි. පවත්නා මිල ගණන් යටතේ රජයේ වියදම ද.දේ.නී. යේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 36.6 ක සිට සියයට 38.0 ක් දක්වා වැඩි විය. සමාලෝචනයට භාජනය වන වසරේ පුනරාවර්තන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 19,230 ක් වූ අතර, එය ඉකුත් වසරට වඩා සියයට 8.5 ක වැඩි වීමකි. රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,809 ක් වූ මුළු ආදායම සියයට 10 ක වැඩිවීමක් දක්වයි. ඒ අනුව, අයවැයෙහි වර්තන ගිණුමේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,421 ක හිඟයක් විය. මෙවැනි තත්ත්වයක් ලද වූයේ අන්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වඩාත් හිතකර වර්ධනයක් ඇතිවී තිබියදීත් ය. පිළිවෙලින් වසර 13 ක් තිස්සේ පැවති ශුද්ධ ගෙවීම්වලින් පසුව අන්තිකාරම් ගිණුම් යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 883 ක ශුද්ධ ලැබීමක් සටහන් විය. වර්තන ගිණුමේ හිඟය, අයහපත් ආකාරයේ අන්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු අත්හල විට වර්තන ගිණුමේ අතිරික්තයක් නිවූ පසුගිය වසර කිහිපයේ අත්දැකීම්වලට ප්‍රතිවිරුද්ධ ස්වරූපයක් ගන්නා ලදී. 1982 වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 18,867 ක් වූ අතර, එය 1981 වර්ෂයට වඩා සියයට 41 ක වැඩි වීමක් පෙන්වීය. 1982 වර්ෂයේ සමස්ත අයවැය හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 20,289 ක් වූ අතර එය ද.දේ.නී. යෙන් සියයට 20 කට පමණ ප්‍රමාණයකට සමාන විය. 1981 දී එය සියයට 17 ක් විය.

අයවැය හිඟය දේශීය සහ විදේශීය මූල්‍යන්ගෙන් ලබා ගත් සම්පත් මගින් පියවා ගන්නා ලදී. හිඟයෙන් සියයට 54 ක ප්‍රමාණයක් දේශීය මූල්‍යන්ගෙන් පියවා ගත් අතර ශේෂය විදේශීය සම්පත් මගින් පියවන ලදී. ඉලක්ක කරනු ලැබූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 14,198 ක් වෙනුවට ලැබූ මුළු විදේශීය මූල්‍යකරණ ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,270 ක් විය. ව්‍යාපෘති ණය, භාණ්ඩ ණය සහ මුදල් ණය ඇතුළු වෙනත් ණය යටතේ පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,256, රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,355 සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,090 ක් ලැබුණු අතර දීමනා වශයෙන් ලද ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,569 ක් විය.

දේශීය සම්පත් අතුරෙන් බැංකු නොවන වෙළෙඳ පොළ ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,894 ක් වූ අතර, මුලින් ඇස්තමේන්තු කරන ලද මුදල රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,000 ක් විය. වෙළෙඳ පොළ නොවන ණය ගැනීම් මගින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,354 ක් ලැබුණි. සමස්ත අයවැය හිඟය පියවීම සඳහා මෙසේ ලබා ගත් සියළුම සම්පත් ප්‍රමාණවත් නොවූ අතර, රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,006 ක මුදලක් බැංකු ආංශයෙන් ලබා ගැනීමට සිදු විය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 16 ක රුපියල් ණය ආපසු ගෙවීම් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 235 ක මුදල් ශේෂ ගොඩ නැගීම් සහිතව වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවලින් ඇතිවූ ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,755 ක් විය.

1.44 සංඛ්‍යා සටහන
රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු 1979 - 1982

රුපියල් දහ ලක්ෂ

ශීර්ෂය	1982			
	1979	1980	1981	අනුමත කළ ඇඟවීමෙන්
1. ආදායම (අ)	12,730	14,068	16,228	19,311
2. පුනරාවර්තන වියදම්	11,502	13,249	16,005	20,664
3. අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු (ලැබීම + /හෙවිම -)	-1,028	-3,240	-1,716	+100
4. වර්තන ගිණුම් (අතිරික්තය + / හිඟය -)	+200	-2,421	-1,493	-1,253
5. ප්‍රාග්ධන වියදම්	8,991	13,854	13,373	19,915
එකින්: නිදන් අරමුදල්, ණය ආපසු ගෙවීම් සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සංවිධානවලට ගෙවන ලද දයක මුදල්	(1,182)(අ)	(1,502)(අ)	(1,608)(අ)	(2,806)
6. අයවැය හිඟය	8,791	16,274	14,866	21,168
7. හිඟය වියදම්	4,582	9,610	6,696	6,970
7.1 දේශීය මුදල	2,806	2,700	2,379	4,000
(අ) බැංකු නොවන වෙළෙඳ පොළ ණය ගැනීම	1,096	-216	400	—
(ආ) වෙළෙඳ පොළ නොවන ණය ගැනීම	1,710	2,916	1,979	4,000
(ඇ) බැංකු ක්‍රමය (ඇ)	680(ආ)	7,126(ආ)	3,917(ආ)	2,970
7.2 විදේශීය මුදල	4,237	6,735	8,208	14,198
(අ) විදේශීය මුදල	1,415	1,431	1,722	9,270
(ආ) භාණ්ඩ ණය	830	1,171	2,064	1,355
(ඇ) ව්‍යාපෘති ණය	602	1,513	2,064	3,256
(ඈ) අනෙකුත් ණය	1,390	2,620	2,721	1,090
(ඉ) දීමනා	-28	-72	-38	-235
7.3 මුදල් ශේෂ ප්‍රයෝජනයට ගැනීම	634	7,029	3,847	—
8. රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල ප්‍රභාටකාරීතා බලපෑම	634	7,029	3,847	2,970

මූලාශ්‍රය: මහා භාණ්ඩාගාරය,
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

(අ) විදේශීය දීමනා යටතේ දක්වන ලද ප්‍රාග්ධන දීමනා ආදායමෙහි ඇතුළත් නැත.
 (ආ) 1979 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 178 ක් ද, 1980 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 271 ක් ද, 1981 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 37 ක් සහ 1982 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 49 ක් ද වූ විදේශීය පරිපාලන ණය ආපසු ගෙවීම් ඇතුළත් ය.
 (ඇ) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සංවිධානයන්ට දයක මුදල් ගෙවීම් සඳහා මහ බැංකුවෙන් ලබාගත් විශේෂ අත්තිකාරම් ඇතුළත් වේ.
 (ඈ) 1979 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 18 ක් ද, 1980 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 25 ක් ද, 1981 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 32 ක් සහ 1982 දී රුපියල් දහ ලක්ෂ 16 ක් ද වූ බැංකු ක්‍රමය වෙත ආපසු ගෙවන ලද රුපියල් ණය ද ඇතුළත් වේ.
 * භාණ්ඩාගාර ගිණුම්වලට වඩා රුපියල් දහ ලක්ෂ 3 කින් වෙනස් වේ.

1982 වසර සඳහා වන රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල සම්පිණ්ඩනයක් 1.44 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වා ඇත. ඉකුත් වසර නවය සඳහා සංසන්දනාත්මක දත්තයන් සමඟ 1982 රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු නිසා මතු වූ ශුද්ධ මූල්‍ය හිඟය සංඛ්‍යා ලේඛන පරිශීෂ්‍යයේ දක්වා ඇත.

ආදායම

1982 වර්ෂයේ රජයේ මුළු ආදායම, ඉකුත් වර්ෂයට වඩා සියයට 10 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,809 ක් විය. සියයට 9 කින් වැඩි වූ බදු ආදායම මුළු ආදායමින් සියයට 87 ක් වූ අතර, සියයට 17 කින් වැඩි වූ බදු නොවන ආදායම මුළු ආදායමින් සියයට 13 ක් විය. ප්‍රධාන වශයෙන් පිරිවැටුම් බදු සහ ආදායම් බදුවල ඇති වූ නියුණු වැඩි වීම නිසා බදු ආදායම ඉහළ ගියද, අපනයන බදු ආදායම් එකතුවේ වූ සැලකිය යුතු අඩු වීම මගින් එම ඒකාබද්ධ බලපෑම යම් ප්‍රමාණයකට අඩු විය. බදු නොවන ආදායමේ වැඩි වීමට හේතු වූයේ විවිධ ලැබීමිවල ඇති වූ සැලකිය යුතු වැඩි වීමයි.

කෙසේ වුවද, ආදායමට අදාළ වර්ධන වේගය, ද.දේ.නි. යේ නාමික වර්ධන වේගයට වඩා පහළ මට්ටමක විය. මේ අනුව ආදායම ද.දේ.නි. යේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්, 1981 දී සියයට 19 සිට පසුගිය දශකයේ අඩුම අනුපාතිකය වූ සියයට 18 ක් දක්වා 1982 දී පහත වැටුණේ ජාතික ආදායමේ වැඩි වීමට අනුකූලව බදු ක්‍රමයේ හැඩ ගැස්වීම පිළිබඳ මූලික දුර්වලතාවයක් දක්වමිනි. ජාතික ආදායමට අනුරූපව ආදායමේ සහ බදුවල සංවේදීතාවය¹ පිළිබඳ තාවකාලික ගණනය කිරීම්වලට අනුව වර්ෂය තුළ ආදායම සංවලනය කිරීමේ අයහපත් තත්ත්වයක් පෙන්නවමින් ආදායම සහ බදු සංගුණකයන් පිළිවෙලින් 0.553 සහ 0.486 සිට පිළිවෙලින් 0.541 සහ 0.479 දක්වා පහත වැටුණි. මුලින් ඉලක්ක කළ ආදායමට වඩා වැඩි ආදායමක් ලැබූ පසුගිය දශකයේ අන්දකීමිවලට ප්‍රතිවිරුද්ධ ස්වරූපයකින් වර්ෂය තුළ ආදායම් එකතුව මූලික ඇස්තමේන්තුවලට වඩා සියයට 8 ක අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළේය. 1982 වසරේ නිවැරදි ලෙස අය වැය ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීමට නොහැකි වීම, ඇතැම් දුරකට ලෝක ආර්ථිකය දැඩි අවපාතයකට ලක් වූ වසරක් තුළ වෙළෙඳ වෙනස්වීම්වලට භාජනය වූ ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාමට අදාළ බදු ප්‍රමාණයන් අධි ඇස්තමේන්තුගත කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් විය.

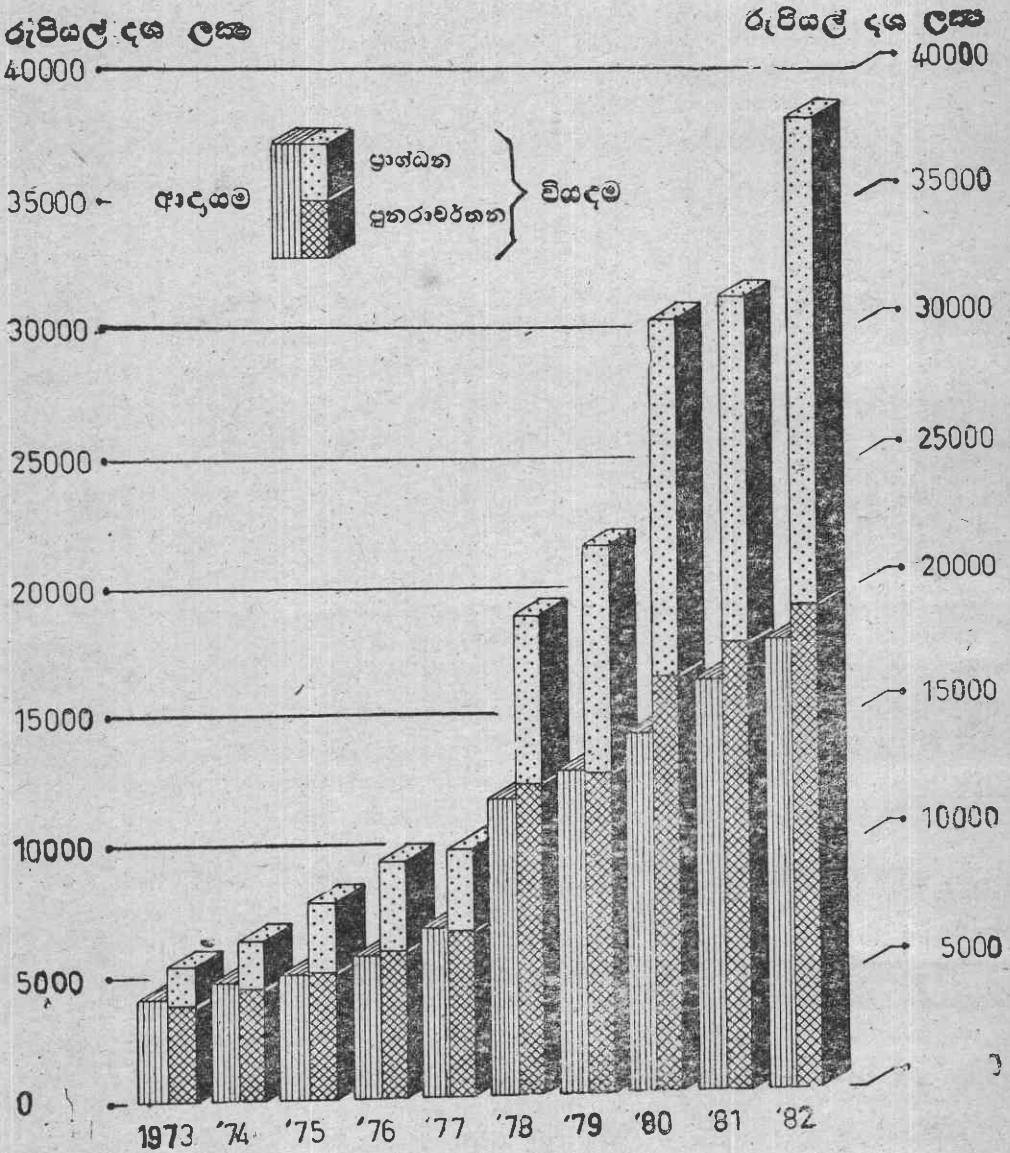
බදු ආදායම්වල සහ බදු නොවන ආදායම්වල සාපේක්ෂ ප්‍රමාණයන් වෙනස් නොවූනද, බදු ආදායම් ව්‍යුහය තුළ සැලකිය යුතු වෙනස්කම් දක්නා ලදී. බදු ආදායම්වලින් විශාල ප්‍රමාණයක් වන බදු වලින් ලැබුණේ විනමුදු, එහි වර්ධන අනුපාතිකය ආන්තික එකක් විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් එහි සාපේක්ෂ ප්‍රමාණය 1981 දී සියයට 75 සිට 1982 දී සියයට 70 දක්වා අඩු විය. වක්‍ර බදුවල අඩු වර්ධනයක් ඇති වූයේ අපනයන බදු ලැබීම් නියුණු ලෙස පහත වැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි. ආංශික වශයෙන් මෙහි ප්‍රතිඵලයක් සේ සහ සෘජු බදුවල ඉහළ වර්ධන වේගයන් නිසා ආදායමට සාපේක්ෂව සෘජු බදුවල කොටස 1981 දී සියයට 12 ක සිට 1982 දී සියයට 16 ක් දක්වා වැඩි විය.

පිරිවැටුම් බදුවලින් වූ ලැබීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,051 ක් වූ අතර, එය සියයට 43 ක නියුණු වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරමින් මුළු ආදායමින් සියයට 23 කට හිමිකම් පෑවේය. මෙම වැඩි වීමට හේතු වූයේ 1982 අයවැය ලේඛනයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කළ පරිදි ආනයන ඇතුළත්වන සේ බදු පදනම පුළුල් කිරීම, බදු අනුපාතයන් වැඩි කිරීම සහ ඇතැම් බදු සහන අත් හිටුවීමයි. වෙළෙඳාමට සහ වාණිජිතට අදාළ මුළු පිරිවැටුම් බදු ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,524 ක් ද, නිෂ්පාදනයට අදාළව රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,805 ක් සහ ආනයනවලට අදාළව රුපියල් දශ ලක්ෂ 722 ක් ද විය.

1. ද. දේ. නි. ට අනුව ආදායම් සංගුණකය (cr) සහ බදු සංගුණකය (cc) පහත දැක්වෙන අන්දමින් වේ :
ආදායම වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය
cr = $\frac{\text{වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් අනුව ද. දේ. නි. වෙනස් වීමේ ප්‍රතිශතය}}{\text{බදු ආදායම වෙනස් වීමේ ප්‍රතිශතය}}$
cc = $\frac{\text{වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් අනුව ද. දේ. නි. වෙනස් වීමේ ප්‍රතිශතය}}{\text{වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් අනුව ද. දේ. නි. වෙනස් වීමේ ප්‍රතිශතය}}$

රජයේ අදායම සහ වියදම

මුදල් වර්ෂ අනුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1982 වර්ෂයේ දී අපනයන බදු ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,484 ක් වූයේ 1981 වර්ෂය හා සසඳා බලන විට එය සියයට 33 ක නියුණු පහත වැටීමක් දක්වමිනි. මේ අනුව, මුළු ආදායම හි අපනයන බදු කොටස 1981 දී සියයට 23 ක මට්ටමේ සිට 1982 දී සියයට 14 ක් දක්වා අඩු විය. මේ සඳහා ඇතැම් දුරකට හේතු වූයේ 1982 වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කළ පරිදි නිෂ්පාදකයන්ට සාධාරණ ලාභ ප්‍රමාණයක් ලබා දීම සඳහා තේවලට අදාළ බදු අනුපාතයන් පහත දැමීම නිසා තේවලින් ලත් අපනයන බදු ලැබීම් සියයට 26 කින් අඩු වීමයි. 1981 වර්ෂයේදී සියයට 3 ක ආන්තික වැඩි වීමකට ප්‍රතිවිරුද්ධ වශයෙන්, වසර තුළ ලැබූ අඩු නැ.වි.ස. මිල නිසා රබර්වලින් ලැබූ අපනයන බදු සියයට 47 කින් අඩු විය. පොල් සඳහා වූ අපනයන බදු ද, අපනයනය කළ පරිමාවේ වැඩි වීමක් තිබියදීද අඩු නැ.වි.ස. මිල නිසා සියයට 21 කින් අඩු විය. 1981 වර්ෂයේ මැද භාගයේදී ගුදිරි කොහු කෙඳි සඳහා ද, 1982 මැද භාගයේදී මුස්ටල් කොහු (දහ කැවූ) සඳහා ද, අපනයන බදු අත්හිටුවීම සහ මැක්සිකෝ අර්බුදය නිසා කුරුඳු නිෂ්පාදිත ආශ්‍රිත අපනයන බදු ආදායම් අඩු වීම හේතුවෙන් සුළු කෘෂිකාර්මික හෝගවලින් ලැබූ අපනයන ආදායම් සියයට 38 ක නියුණු අඩු වීමක් දක්වීය.

ආනයන බදු ආදායම ආන්තික වශයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3 කින් අඩු වූ නමුත්, සමස්ත බදු ආදායම් තුළ එහි කොටස 1981 වර්ෂයේ සියයට 20 ක සිට 1982 දී සියයට 18 ක් දක්වා අඩු විය. පෙර වර්ෂවලදී මෙන් මෙම වර්ෂයේදී ද සාමාන්‍ය බදු අනුපාතිකය සියයට 9 ක් වශයෙන් නොවෙනස්ව පැවතිනි. කෙසේ වුවද, සහල්, තිරිඟු, තිරිඟු පිටි, බනිජ තෙල් සහ පොහොර අත්හැර බලනවිට, සාමාන්‍ය අනුපාතිකය 1981 දී සියයට 14 ක සිට 1982 දී සියයට 13 ක් දක්වා පහත වැටුණි.

ඉකුත් වර්ෂයේ සියයට 8 ක වර්ධනය හා සැසඳීමේදී, සියයට 12 ක වැඩි වීමක් පෙන්වුම් කරමින් වරණ අලෙවි බදු ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,273 ක් විය. කෙසේ වුවද, සමස්ත ආදායම් තුළ එහි සාපේක්ෂ ප්‍රමාණය සියයට 13 ක් වශයෙන් නොවෙනස්ව පැවතුනි. පසුගිය වර්ෂයේ මෙන් මේ වර්ෂයේ දී ද දුම්කොළ මත බදු එකතුව, වරණ අලෙවි බදු අතර ප්‍රධානතම කොටස වූ අතර, එය පසුගිය වසරේ සියයට 12 ක වැඩිවීම හා සැසඳූ කල අලෙවි ප්‍රමාණයේ ආන්තික වැඩිවීම සහ බදු අනුපාතයන්ගේ ඉහළ යාම නිසා, සියයට 17 කින් වැඩි විය. සියයට 8 ක ඉහළ යාමක් වාර්තා කරමින් මත්පැන් මත සුරා බදු රුපියල් දශ ලක්ෂ 808 ක් විය. 1982 වර්ෂයේ අග භාගයේදී පැවති ඉහළ වෙන්දේසි මිල ගණන් පිළිබිඹු කරමින් තේවලින් (වටිනාකම අනුව) ලැබූ බදු ආදායම 1982 දී සියයට 73 කින් වැඩි විය.

පසුගිය වසරේ සියයට 2 ක පහත වැටීමට ප්‍රතිවිරුද්ධව සෘජු බදු ආදායම සැලකිය යුතු අන්දමින් සියයට 43 කින් වැඩි විය. විශාල වශයෙන් නිෂ්පාදන සහ ප්‍රවාහන අංශයන්ගෙන් ඉහළ ආදායම් ලැබීම නිසා සාමූහික බදු ලැබීම් සියයට 45 කින් වැඩි විය. 1981 මාර්තු මාසයේදී එක්වර ක්ෂය වීමේ දීමනාව ඉවත් කිරීමද මෙයට දයක වන්නට ඇත. ඉකුත් වසරේ හිඟ බදු එකතුව වීම් ඇතුළුව, පෞද්ගලික ආදායම් බදු සම්බන්ධයෙන් ඉහළ ආදායම් එකතු කිරීම් හි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සාමූහික නොවන අංශයේ ආදායම් බදු සියයට 41 කින් වැඩි විය. 1981 වර්ෂයේ මෙන්ම, මුළු සෘජු බදුවලින් සියයට 98 ක් ලැබුණේ ආදායම් බදු වලිනි.

බදු නොවන ආදායම්වල ප්‍රධාන මාර්ගය වූයේ, රාජ්‍ය වෙළෙඳ ව්‍යවසායයන්ගේ දළ ලැබීම් වූ අතර, එය සියයට 10 ක වැඩි වීමක් පෙන්වුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,247 ක් විය. ප්‍රධාන වශයෙන් විකුණුම් සහ ගාස්තු, පොළී, ලාභ සහ ලාභාංශවල ඉහළ ලැබීම් නිසා. වෙනත් ප්‍රභවයන්ගෙන් ලැබුණු ආදායම් සියයට 26 කින් වැඩි විය. 1981 අවසානයේ ප්‍රකාශිත වැඩි කිරීම් පිළිබිඹු කරමින් විකුණුම් සහ ගාස්තු සියයට 72 කින් වැඩි විය. පොළී ලැබීම් සියයට 47 කින් වැඩි වූ අතර සංස්ථාවලින් කරනු ලැබූ අයවැය දයකත්වයන් හේතුවෙන් ලාභ සහ ලාභාංශ සියයට 76 කින් වැඩි විය.

පුනරාවර්තන වියදම

අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු රහිතව, මුළු වර්තන වියදම සියයට 26 ක ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 20,113 ක් විය. ඒ අනුව, ද.දේ.නී. යේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් පුනරාවර්තන වියදම 1981 දී සියයට 19 ක සිට 1982 වර්ෂයේදී සියයට 20 ක් දක්වා වැඩි විය. රජයේ මුළු වියදම්වලින් වර්තන වියදම්වලට අදාළ කොටස ද සියයට 51 සිට සියයට 53 දක්වා වැඩි විය.

ඉහළ ගිය වියදමෙන් වැඩි කොටසක් රාජ්‍ය ණය සඳහා පොළී, පෞද්ගලික පඩිනඩි සහ විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා වූ අතර, ඒවායේ ඒකාබද්ධ වියදම සියයට 31 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 11,555 ක් විය. සැසඳීමේදී 1981 දී වූ වැඩි වීම සියයට 33 ක් විය. ඒ අනුව මුළු පුනරාවර්තන වියදම්වලින් ඉහත සඳහන් ශීර්ෂවල කොටස 1981 දී සියයට 55 සිට 1982 දී සියයට 57 දක්වා වැඩි විය. විශාල වශයෙන් දේශීය ණය සඳහා පොළී ඉහළ යාමේ හේතුවෙන් පොළී ගෙවීම් සියයට 33 කින් වැඩි වී රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,116 ක් විය. දේශීය ණය සඳහා මුළු පොළී ගෙවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,201 ක් වූ අතර, එය සියයට 34 ක ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. වැඩි වූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයක් පිළිබිඹු කරමින්, රුපියල් ණය සඳහා පොළී ගෙවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,167 ක් දක්වා සියයට 28 කින් වැඩි වූ අතර, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා පොළී ගෙවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,001 ක් දක්වා සියයට 53 කින් වැඩි විය. 1982 ජනවාරි සිට වැටුප් ගැලපීම සහ වෙනස් වන ජීවන වියදම් දීමනා නිසා 1982 වර්ෂය තුළ පෞද්-ගලික පඩිනඩි රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,802 ක් දක්වා සියයට 18 කින් වැඩි විය. ජීවන වියදම් දීමනා සහ විශ්‍රාම වැටුප් ඒකාබද්ධ කිරීමේ ගෙවීම් නිසා විශ්‍රාම වැටුප් වියදම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,637 ක් දක්වා සියයට 81 කින් කියුණු ලෙස වැඩි විය.

ප්‍රධාන සහනාධාර වෙනුවෙන් සිදු කළ සංක්‍රාම ගෙවීම් ප්‍රමාණය 1982 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,410 ක් විය. එය 1981 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,442 ක් විය. ආහාර මුද්දර සහ භූමිතෙල් මුද්දර සඳහා වියදම පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,475 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 171 ක් වූ අතර, ළදරු කිරි පිටි සඳහා සහනාධාරය රුපියල් දශ ලක්ෂ 93 ක් ද, කිරි මණ්ඩලය සඳහා නිෂ්පාදක සහනාධාරය රුපියල් දශ ලක්ෂ 46 ක් ද විය. අමු තේ දළ සඳහා මිල ආධාරක යෝජනා ක්‍රමය සඳහා වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 24 ක් විය. 1982 වර්ෂයේ ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව සඳහා පොළී සහනාධාරය රුපියල් දශ ලක්ෂ 401 ක් වූ අතර, එය 1981 වර්ෂයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 388 ක් විය. පොහොර සංස්ථාව මගින් සංක්‍රාම කළ රුපියල් දශ ලක්ෂ 281 ක් සහ රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන සංස්ථාව මගින් සංක්‍රාම කළ රුපියල් දශ ලක්ෂ 543 ක් ද ඇතුළත්ව කෘෂිකාර්මික අංශය සඳහා වූ පොහොර සහනාධාර ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 929 ක් විය. ආනයන බදු ප්‍රතිදාන ක්‍රමය යටතේ වියදම 1981 වර්ෂයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 500 ක සිට 1982 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 713 ක් දක්වා වැඩි විය. පහළ මට්ටමක වූ නැ.වි.ස. මිල ගණන් නිසා පොල් තෙල් සහ කපාපු පොල් සඳහා මිල ආධාර ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 30 ක මුදලක් පොල් සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත ප්‍රදානය කරනු ලැබීය.

වර්තන සංක්‍රාමයන් අතුරින් රාජ්‍ය සංස්ථාවල අලාභ ප්‍රතිපූරණය කිරීම 1982 වර්ෂයේ සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වූ අතර, 1981 වර්ෂයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 107 ක් හා සැසඳීමේදී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 24 ක් විය. එහි ප්‍රධාන අර්ථලාභීන් වූයේ සමුපකාර තොග වෙළෙඳ සංස්ථාව (රුපියල් දශ ලක්ෂ 12) සහ ජාතික කෘෂිකාර්මික විවිධාංගීකරණ හා ජනාවාස අධිකාරිය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 5) යි. ජල සම්පාදන සහ ජලාපවහන මණ්ඩලයට රුපියල් දශ ලක්ෂ 184 ක් ද, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 137 ක් සහ ප්‍රධාන වශයෙන් ශිෂ්‍යයන් සඳහා සහන වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කිරීම වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මධ්‍යම ගමනා ගමන මණ්ඩලයට රුපියල් දශ ලක්ෂ 130 ක් ද සංස්ථාවන් සඳහා කළ වෙනත් වර්තන සංක්‍රාමයන්ට ඇතුළත් විය. එමෙන්ම, රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවට සහ ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයට

එකිනෙකට රුපියල් දශ ලක්ෂ 50 ක් බැගින් ප්‍රදානය කරන ලදී. වෙනත් රාජ්‍ය ආයතනයන් සඳහා කළ සංක්‍රාමවලට පළාත් පාලන ආයතන සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 271 ක් සහ විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම සඳහා වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 146 ක් ද ඇතුළත් විය.

ඇස්තමේන්තු ගත රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,377 ක් හා සසඳා බලන විට රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,264 ක හෙවත් සියයට 6 ක උභය වියදමක් දක්වමින් නියම වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 20,113 ක් විය. සැලකිය යුතු ලෙස ඉතිරි වීම් වාර්තා කළ ප්‍රධාන ශීර්ෂයන් වූයේ පොළී ගෙවීම් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 496), පොහොර සහනාධාර (රුපියල් දශ ලක්ෂ 70), ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සඳහා පොළී සහනාධාර (රුපියල් දශ ලක්ෂ 49), තේ දළ සඳහා මිල ආධාරක යෝජනා ක්‍රමය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 40) සහ සංස්ථාවල අලාභ ප්‍රතිපූරණය කිරීම (රුපියල් දශ ලක්ෂ 75) ය.

අත්තිකාරම් ගිණුම්

පසුගිය කාල පරිච්ඡේදය තුළ පැවති අධික ගෙවීම්වලට ප්‍රතිවිරුද්ධ ආකාරයෙන් 1982 වර්ෂයේ අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතුවලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 883 ක ශුද්ධ ලැබීමක් විය. මෙතෙක් අයවැය අස්ථාවරතාවයේ මූලික අංගයක් වූ අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු, 1982 වර්ෂයේදී ශුද්ධ වශයෙන්, අරමුදල් උපයෝගී කර ගන්නා ශීර්ෂයකට වඩා අය වැය කටයුතු සඳහා සම්පත් සපයන දයකයෙකු බවට පත් විය. අත්තිකාරම් ගිණුමේ මෙම වෙනසට හේතු වූයේ ආහාර කොමසාරිස්වරයාගේ නොග ප්‍රමාණයන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,000 කින් පමණ අඩු වීම නිසා දෙපාර්තමේන්තු සඳහා දෙන ලද ශුද්ධ අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීමයි. ඒ අනුව ආහාර කොමසාරිස්වරයාගේ දෙන ලද නොපියවන ලද මුළු අත්තිකාරම් 1982 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 960 ක ලැබීමක් දක්වමින් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. රජයේ අනෙකුත් සියළුම දෙපාර්තමේන්තු සඳහා අත්තිකාරම් යටතේ ඇති වූ සමස්ත ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 139 ක් වූයේ රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතුවලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 821 ක ශුද්ධ ලැබීමක් සඳහා ඉඩ හරිමිනි. ගබඩා සහ ද්‍රව්‍යයන් සඳහා අත්තිකාරම් සැලකිල්ලට ගත් විට, සමස්ත තත්ත්වය කිසිදු බලපෑමක් දක්වූයේ නැත. කෙසේ වුවද, මෙම ගිණුම් තුළ එකිනෙකට හිලවී වූ ගෙවීම් සහ ලැබීම් විය. අතිරික්ත ශේෂයන්ගෙන් සහ අත්තිකාරම් ගිණුම්වලින් දෙනු ලැබූ ණය යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 81 ක ශුද්ධ ගෙවීමක් දක්විය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ජල සම්පාදන සහ ජලාපවහන මණ්ඩලය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 72), ජාතික රෙදිපිළි සංස්ථාව (රුපියල් දශ ලක්ෂ 30) සහ ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 25) ට දෙනු ලැබූ අත්තිකාරම්ය. මෙම අත්තිකාරම්වල බලපෑම වී අලෙවි මණ්ඩලය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 29), රෙදි කර්මාන්ත අධ්‍යක්ෂ (රුපියල් දශ ලක්ෂ 15) සහ ජාතික රෙදි පිළි ආයතනයෙන් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 15) ලැබූ ශුද්ධ ලැබීම් මගින් තරමක් දුරට හිලවී වීමට යෙදුනි. 1981 වර්ෂය අවසානයේ සිට ශ්‍රී ලංකා-චීන වෙළෙඳ ගිණුම මගින් ගනුදෙනු කිරීම් නවතා දැමීමෙන් පසුව, අත්තිකාරම් අර්ධ වශයෙන් පියවීමේ හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා-චීන වෙළෙඳ ගිණුම රුපියල් දශ ලක්ෂ 418 ක ලැබීමක් වාර්තා කළේය. විවිධ අත්තිකාරම් ගිණුම්වලට සම්බන්ධ ශුද්ධ අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 279 ක් විය.

ප්‍රාග්ධන වියදම

නිදන් අරමුදල් දයක වීම් සහ ණය ආපසු ගෙවීම් ඇතුළත්ව, ප්‍රාග්ධන වියදම ඉකුත් වසරට වඩා සියයට 41 ක සැලකිය යුතු නාමික වැඩි වීමක් දක්වමින් 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 18,867 ක් විය. 1981 දී ඊට ප්‍රතිවිරුද්ධ ආකාරයකින් එය සියයට 3 කින් අඩු විය. මේ අනුව ද.දේ.නී. ට සාපේක්ෂව මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම, 1981 දී සියයට 16 සිට 1982 දී සියයට 19 දක්වා වැඩි විය. නිදන් අරමුදල් දයකවීම් සහ ණය ආපසු ගෙවීම් රහිතව ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 16,255 ක් විය. ඒකාබද්ධ අරමුදලින් මූල්‍යකරණය කළ ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා මුදල් ප්‍රතිපාදනයන් සියයට 10 කින් පරිපාලනමය වශයෙන් කපා හරිනු ලැබ තිබියදීත්, ද.ජා.නී. ගමා මිල අනුපාතිකය භාවිතා කරමින් උද්ධමනය සඳහා ගැලපුම් කළ පසුව ද 1982 දී ප්‍රාග්ධන වියදම 1970 මිලයන්ට අනුව සියයට 24 ක වැඩි වීමක් දක්වමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,822 ක් වූ අතර,

1981 දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,070 ක් විය. නාමික සහ මූර්ත යන දෙයාකාරයෙන්ම ප්‍රාග්ධන වියදමෙහි ඇති වූ වැඩි වීම, ආරම්භකර ඇති ප්‍රාග්ධන වියදම් වැඩි පිළිවෙලවල් පමණක් ඉදිරියටත් පවත්වාගෙන යන අයුරින් 1981 පටන් රජය විසින් ගනු ලැබූ සුපරික්ෂාකාරී ප්‍රයත්නයන්ට හේතුවූ සම්පත් සීමා බාධක සමඟ සලකා බලන කල, 1981 වසරේදී ළඟා වූ මට්ටම ඉක්මවා ප්‍රාග්ධන වියදම්වල පුළුල් වීමක් තවදුරටත් පිළිබිඹු කරයි.

ඇස්තමේන්තු කරන ලද මුළු වියදම සමඟ සැසඳීමේදී නිදන් අරමුදල් දයක වීම සහ ණය ආපසු ගෙවීම් රහිතව ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,018 ක හෙවත් සියයට 11 ක උනා වියදමක් පෙන්වීය. කෙසේ වුවද, ඉදිරි මුදල් වර්ෂය තුළදී උපයෝජනය කිරීම සඳහා භාණ්ඩාගාර තැන්පතු වලට මාරු කරන ලද රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,836 ක මුදලක් ද මුළු ප්‍රාග්ධන වියදමෙහි ඇතුළත් වේ. එම මාරු කිරීම් වෙනුවෙන් ප්‍රාග්ධන වියදමට ගැලපුම් කළ පසු උනා වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,854 ක් වූයේ සියයට 21 ක පමණ ඉහළ මට්ටමක උනා වියදමක් දක්වමිනි. අමාත්‍යාංශ අනුව ප්‍රාග්ධන වියදම් පිළිබඳ වර්ගීකරණයක් සංඛ්‍යා ලේඛන පරිශීෂ්ඨයේ දී ඇත.

කඩිනම් මහවැලි වැඩ පිළිවෙල සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,217 ක¹ අයවැය ප්‍රතිපාදනයන් වෙනුවට තාවකාලික දත්තයන්ට අනුව වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,140 ක් විය. කෙසේ වුවද, භාණ්ඩාගාර තැන්පතු වලට මාරු කිරීම් සහ 1981 දී වෙන් කළ අරමුදල් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම් සඳහා වියදම ගැලපුම් කළ පසු නියම වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,526 ක් විය. ඉකුත් වසරේ ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,636 ක් විය.

පළාත් පාලන, නිවාස සහ ඉදි කිරීම් අමාත්‍යාංශයේ මුළු ප්‍රාග්ධන සම්මතයෙන් සියයට 31 ක් හෙවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 703 ක් නිවාස වැඩ පිළිවෙල සඳහා විය. ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් මෙම ව්‍යාපෘතිය මත දරන ලද වියදම වෙනත් ප්‍රභවයන්ගෙන් උත්පාදනය කර ගත් සම්පත් සහිතව රුපියල් දශ ලක්ෂ 889 ක් විය. නාගරික නිවාස වැඩ පිළිවෙල සඳහා වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 674 ක් විය. අත්තම් නිවාස වැඩ පිළිවෙල (ආදර්ශ ගම්මාන සහ යටිතල පහසුකම් ද ඇතුළත්ව) සහ මැතිවරණ කොට්ඨාශ පදනමින් වූ නිවාස වැඩ පිළිවෙල සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 189 ක් වියදම් කරන ලදී. රජයේ සේවකයන්ගේ නිල නිවාස ඉදි කිරීම් සහ මුඩුක්කු හා පැල්පත් නගා සිටුවීමේ වැඩ පිළිවෙල සඳහා වියදම පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 20 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 6 ක් විය. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 40 ක මුදලක් ද වියදම් කරන ලදී.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර පාර්ලිමේන්තුව සහ පරිපාලන සංකීර්ණය සඳහා 1982 දී අදාළ ප්‍රධාන අමාත්‍යාංශ විසින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 371 ක මුදලක් වැය කරන ලදී. ඉදි කිරීම් කටයුතු සඳහා ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 240 ක් වියදම් කරන ලදී. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ (පහත් බිම්) ගොඩ කිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ මණ්ඩලය විසින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 45 ක මුදලක් වියදම් කරනු ලැබීය. ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සහ විදුලි පණිවිඩ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 43 බැගින් මෙම සංකීර්ණය සඳහා වියදම් දරනු ලැබීය.

1982 දී මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසමේ කටයුතු සඳහා වූ මුළු වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 93 ක් විය. මෙයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 60 ක මුදලක් ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයන් සඳහා වැය කිරීමට මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසමට මුද හරින ලදී. ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය රුපියල් දශ ලක්ෂ 27 ක් සහ විදුලි පණිවිඩ දෙපාර්තමේන්තුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 6 ක වියදමක් දරනු ලැබීය.

1. මෙම වාර්තාවේ 1.27 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වෙන සියයට 10 ක වියදම් කපා හැරීම සඳහා ගැලපුම් කර ඇති අයවැය ගත වියදමෙන් මෙය වෙනස් වේ.

ඉකුත් වසරේදී මෙන්ම 1982 දී ද විමධ්‍යගත අයවැය යටතේ වෙන් කළ මුදල රුපියල් දශ ලක්ෂ 420 ක් විය. ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙල සඳහා වියදම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 246 ක් විය. මෙම වැඩ පිළිවෙලට අදාළ කාර්යයන්හි ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයන් වූයේ කෘෂි-කර්ම සහ වාරිමාර්ග (රුපියල් දශ ලක්ෂ 129), සම්බන්ධතාවයන් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 36), සෞඛ්‍යය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 24) සහ අධ්‍යාපනය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 12) යි.

වසර තුළදී ආයෝජනය සඳහා දෙන ලද ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 777 ක් විය. මෙයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 377 ක මුදලක් ශ්‍රී ලංකා මධ්‍යම ගමනා ගමන මණ්ඩලයට ලැබුණි. අනෙකුත් ලැබුම් කරුවන් වූයේ ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 225), ගලධාරි හෝටල් ලංකා සමාගම (රුපියල් දශ ලක්ෂ 125), ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 41) සහ දේශීය ණය හා සංවර්ධන අරමුදල (රුපියල් දශ ලක්ෂ 9) යි.

අය වැය හිඟය සියවීම

1982 වසරේ මූල්‍ය කටයුතුවලින් ඇති වූ අය වැය හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 20,289 ක් විය. එය ඉකුත් වසරට වඩා සියයට 36 ක තියුණු වැඩිවීමක් පෙන්වීය. රජයේ සමස්ත වියදමට සාපේක්ෂව අය වැය හිඟය සියයට 48 සිට සියයට 53 දක්වා ඉහළ නැගුණි. අන්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතුවල යහපත් තත්ත්වයක් ඇති නොවූයේ නම්, ආයෝජනය සඳහා ලබාගත හැකි සම්පත් වර්තන පරිභෝජන වියදම් සඳහා ඇදී යාමට සලසමින් අය වැය තත්ත්වය තවදුරටත් පිරිහීමට ඉඩ තිබින.

රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,270 ක් වූ විදේශීය සම්පත් ප්‍රමාණය හිඟයෙන් සියයට 46 කට දයක වූ අතර, 1982 මුල් අය වැය ඇස්තමේන්තුවට අනුව එය සියයට 67 ක් විය. 1981 වර්ෂයේ නියම මූල්‍යකරණ ප්‍රමාණය සියයට 55 ක් විය. ද.දේ.නි. හි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් අය වැය කටයුතු සඳහා ලබා ගත හැකි මුළු විදේශීය මූල්‍ය ප්‍රමාණය 1981 දී සියයට 9.7 සිට 1982 දී සියයට 9.2 දක්වා පහත වැටීමක් පෙන්වුම් කෙරින. යෝජනා ක්‍රම, ව්‍යාපෘති ණය සහ අනෙකුත් ණය මගින් ලබා ගත් විදේශීය මූල්‍ය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,701 ක් වූ අතර, දීමනා මගින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,569 ක් ලැබුණි. මුළු විදේශීය මූල්‍ය ප්‍රමාණයෙන්, දීමනා සඳහා අදාළ කොටස 1981 දී සියයට 33 සිට 1982 දී සියයට 38 දක්වා වැඩි විය. යෝජනා ක්‍රම ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,256 ක් වූ අතර ව්‍යාපෘති සහ අනෙකුත් ණය පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,355 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,090 ක් විය. අනෙකුත් ණය සමන්විත වූයේ යුරෝ මුදල් ටෙලෙද ණයෙහි කොටසක් වශයෙන් ලබා ගත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 836 කින් සහ ජපන් යෙන් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම මගින් ලද රුපියල් දශ ලක්ෂ 254 කිනි.

හිඟය මූල්‍යකරණය සඳහා යොදාගත් දේශීය සම්පත්වල කොටස 1981 දී සියයට 45 සිට 1982 දී සියයට 54 දක්වා වැඩි විය. මේ සම්බන්ධයෙන් බැංකු නොවන දේශීය අංශයේ කටයුතු, අපේක්ෂිත තත්ත්වයට වඩා යහපත් විය. 1982 දී අය වැය ඇස්තමේන්තුවලට අනුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,000 ක් සහ 1981 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,379 ක් වූ දයක වීම සමඟ සැසඳීමේදී බැංකු නොවන දේශීය අංශයේ මූල්‍යකරණ ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,894 ක් විය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට සාපේක්ෂව, මෙම අංශය විසින් ලබා දුන් මුළු සම්පත් ප්‍රමාණය සියයට 5.9 ක් වූ අතර 1980 සහ 1981 දී එය සියයට 4.1 ක් සහ සියයට 2.8 ක් විය. මෙම අංශයේ වඩාත් යහපත් ක්‍රියාකාරිත්වයට හේතු වූයේ ටෙලෙද බැංකු විසින් ස්ථිර තැන්පතු සඳහා පොළී අනුපාතය පහත දැමීම හේතුකොට ගෙන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි ඉතුරුවල ඇති වූ ඉමහත් වැඩිවීම සහ සෘජු පාලනයට හසු වන වෙනත් මූලයන් වෙතින් ලද සම්පත්වල ඉහළ යාමත් ය. බැංකු නොවන අංශය රුපියල් සුරැකුම් පත් සඳහා කළ මුළු දයකවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,893 ක් වූ අතර, මෙම අංශය විසින් අය වැය හිඟය මූල්‍යකරණය කිරීම සඳහා යෙදවූ සම්පත් මුළුමනින්ම පාහේ මෙයින් සමන්විත විය.

වෙළෙඳ පොළ නොවන මූල්‍යන්ගෙන් ලද මුළු මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,354 ක් වූ අතර, 1981 දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 400 ක් විය. අයවැය හිඟයේ සමස්ත මූල්‍යකරණ ප්‍රමාණයෙන් එයට අදාළ කොටස සියයට 7 ක් වූ අතර, හිඟය පියවීමට යොදාගත් දේශීය මූල්‍යකරණ ප්‍රමාණයෙන් එය සියයට 12 ක් තරම් විශාල විය. එම ණය ගැනීම් මුළුමනින්ම පාහේ විවිධ වර්ගයේ තැන්පතු වලින් සමන්විත වූ අතර, එම තැන්පතුවලට වියදම් ප්‍රතිපාදනයන් මාරු කිරීමෙන් පැන නගින තැන්පතු ද ඇතුළත් විය. එම තැන්පතුවල බලපෑමේ ප්‍රමාණය පරිපාලන ණය ගැනීම්වල අඩු වීම මගින් තරමක් දුරට හිලවී කරනු ලැබීය. වියදම් මාරු කිරීම කටයුතු තුළින් පැන නැගුන තැන්පතු ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,562 ක් වූ අතර, පරිපාලන ණය ගැනීම් අඩු වීම රුපියල් දශ ලක්ෂ 149 ක් විය. අනෙකුත් සියලු තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 60 ක අඩු වීමක් වාර්තා කිරීමට යෙදුණි.

1982 මූල්‍ය හිඟය පියවීමේදී බැංකු අංශය රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,006 කට දයක වූ අතර, 1981 දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,917 ක් විය. කෙසේ වුවද, අයවැය හිඟය පියවීමේ දී බැංකුවලට අදාළ මූල්‍යකරණ ප්‍රමාණය 1981 දී සියයට 26 ක සිට 1982 දී සියයට 20 ක් දක්වා පහත වැටුණි. දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 4.6 සිට සියයට 4.0 දක්වා අඩු වීමක් එයින් වාර්තා කෙරිණ. බැංකු අංශයේ දයකත්වය, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මිලදී ගැනීම් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,295), තාවකාලික මහ බැංකු අත්තිකාරම් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 604) සහ රුපියල් සුරැකුම් පත් සඳහා දයකවීම්වලින් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 107) සමන්විත විය. හිඟය පියවීම සඳහා මහ බැංකුවේ මූල්‍යකරණ ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,349 ක් වූ අතර, එය සමන්විත වූයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් දරීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,745 ක වැඩි වීමක් මගින් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 604 ක මහ බැංකු අත්තිකාරම්වලිනි. හිඟය මූල්‍යකරණය කිරීම සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 657 ක් වාණිජ බැංකු විසින් දයක වූ අතර, භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල දරීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 550 ක වැඩි වීමක් මගින් සහ රුපියල් ණය සඳහා දයකවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 107 කින් එය සමන්විත විය.

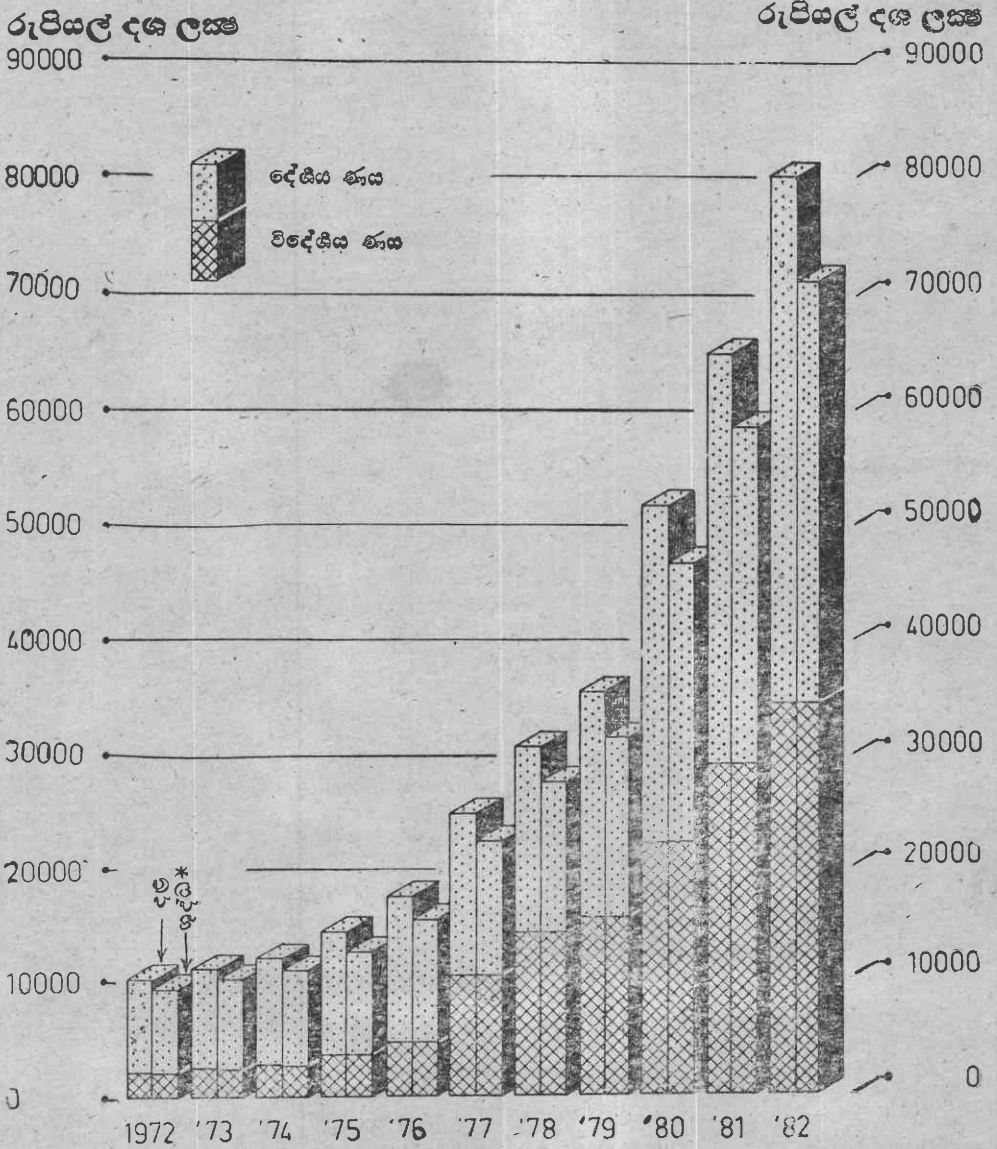
සියලුම මූල්‍යන්ගෙන් ලබා ගත් මූල්‍ය ප්‍රමාණය අයවැය හිඟයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 235 කින් වැඩි විය. ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල් රුපියල් දශ ලක්ෂ 357 කින් වැඩි වෙද්දී මුදල් ශේෂයන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 122 ක අඩු වීමක් මගින් එය පිළිබිඹු විය.

රාජ්‍ය ණය

1982 වසර අවසානයේ දී නොපියවන ලද දළ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 80,173 ක් වූ අතර, ඉකුත් වසරේදී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 64,999 ක් විය. කෙසේ වුවද, 1982 වර්ෂය තුළ දී සියයට 23 ක් වූ රාජ්‍ය ණය වර්ධන අනුපාතිකය 1981 දී පැවති සියයට 26 ට වඩා අඩු අනුපාතිකයක් විය. නොපියවන ලද දළ දේශීය ණය ප්‍රමාණය සියයට 27 කින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 45,575 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, සියයට 19 කින් ඉහළ ගිය විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 34,597 ක් විය. ඒ අනුව 1981 දී සියයට 55 ක් වූ මුළු රාජ්‍ය ණයෙහි දේශීය ණය ප්‍රමාණය 1982 වසරේ දී සියයට 57 දක්වා ඉහළ නැගුණි. නිදන් අරමුදල් රහිතව රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය (ඉද්ධ රාජ්‍ය ණය) 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 71,250 ක් වූ අතර, ඉකුත් වසරේදී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 58,659 ක් විය.

1981 වසර සඳහා වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,716 හා සැසඳීමේ දී සියයට 37 ක වැඩිවීමක් වාර්තා කරමින් රාජ්‍ය ණය මත මුළු පොළී ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,086 ක් විය. 1981 වසර සඳහා මෙම වැඩිවීමේ අනුපාතිකය සියයට 69 ක් විය. පොළී ගෙවීම්, දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 1981 දී සියයට 4.4 සිට 1982 දී සියයට 5 දක්වා වැඩි විය. ඉකුත් වසරට වඩා සියයට 45 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරමින් මුළු ණය සේවාකරණ ගෙවීම් (පොළී වගකීම්, ණය ආපසු ගෙවීම් සහ නිදන් අරමුදලට දයකවීම්) රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,698 ක් විය.

රාජ්‍ය ණය සංයුතිය

* දළ රාජ්‍ය ණයවලින් නිදන් අරමුදල් අඩු කළ පසු. 1982 සංඛ්‍යා තාවකාලික ය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

දේශීය ණයෙහි දිගු හා මැදි කාලීන ණයවල ප්‍රමාණය සහ කෙටි කාලීන ණයවල ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් සියයට 57 ක් හා සියයට 43 ක් ලෙස නොවෙනස්ව පැවතුණි. එයට හේතු වූයේ එම දිගු හා මැදි කාලීන ණයවල සහ කෙටි කාලීන ණයවල වැඩි වීමේ අනුපාතිකයන් 1.45 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙන් පෙන්වුම් කරනු ලබන ආකාරයෙන් බොහෝ දුරට එක හා සමාන වීමයි.

1.45 සංඛ්‍යා සටහන

නොපියවූ දේශීය ණය

රුපියල් දශ ලක්ෂ

		1981	1982	වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය
අ.	මැදි හා දිගු කාලීන ණය	20,359.8	26,104.5	28
	එයින්:			
	රුපියල් ණය	20,025.4	25,800.4	29
	පරිපාලන ණය	334.3	304.0	-9
ආ.	කෙටි කාලීන ණය	15,467.3	19,470.9	26
	භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	13,920.0	17,320.0	24
	බදු සංචිත සහතික පත්	10.9	10.6	-3
	මහ බැංකු අත්තිකාරම්	1,536.4	2,140.3	39
එකතුව		35,827.1	45,575.4	27

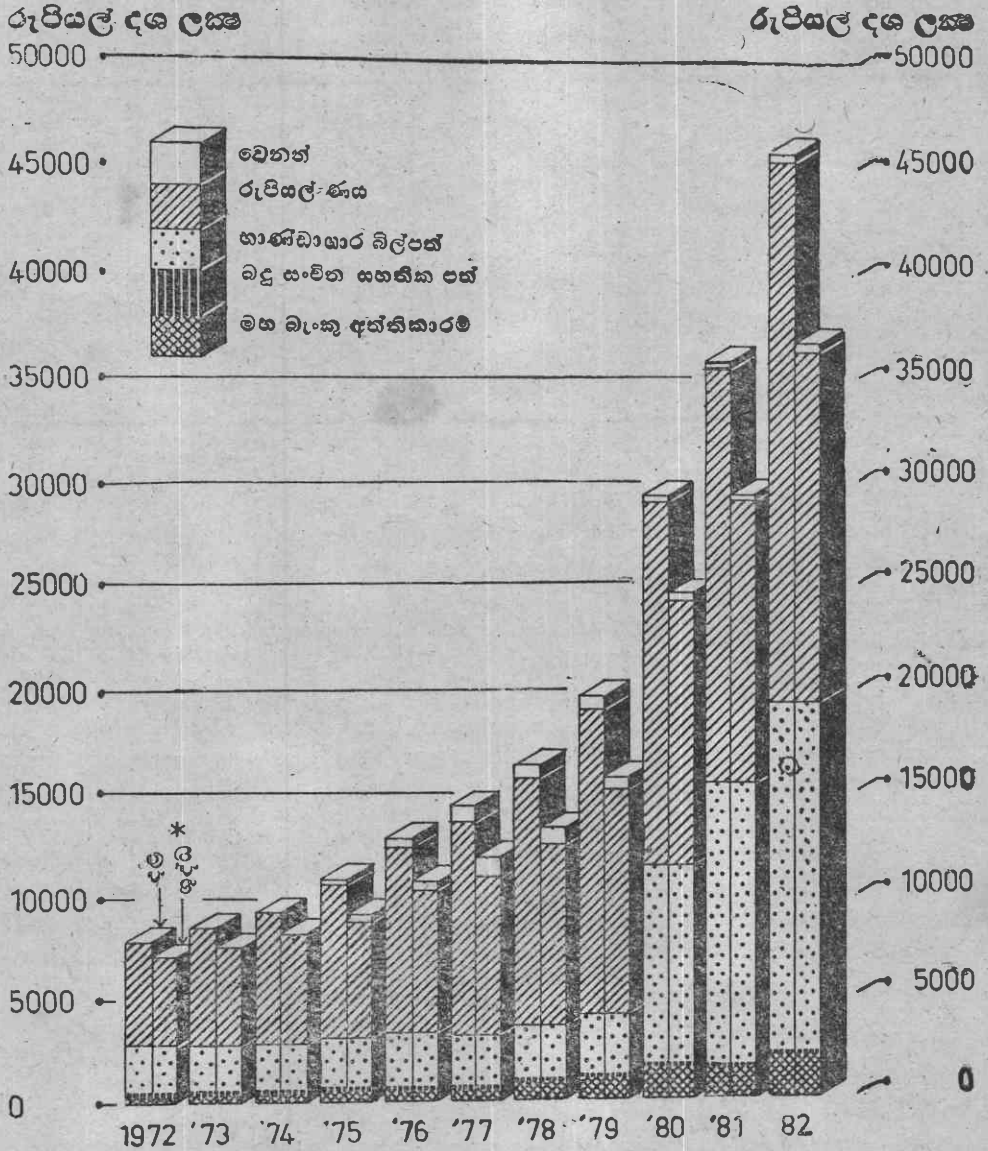
මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1982 දී රුපියල් සුරැකුම් පත් මගින් ලබාගත් මුළු සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,000 ක් වූ අතර, මුල් අයවැය ඇස්තමේන්තුවට අනුව අපේක්ෂිත ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,000 ක් විය. සැප්තැම්බර් දී, ඉකුත් තෙවසර තුළ නිකුත් කරන ලද මුළු සුරැකුම් පත් ප්‍රමාණයන් පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,950, රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,802 සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,512 ක් විය. 1982 දී රුපියල් ණය සඳහා දයකවීම් දෙගුණයකටත් වඩා වැඩි වීමට හේතු වූයේ විවිධ හේතූන් නිසා ප්‍රධාන දයකවීම් වෙත පැවති ආයෝජනය කළ හැකි සම්පත් ප්‍රමාණය වැඩි වීම ය. ඉහත දී මෙන්ම 1982 දී ද රුපියල් ණය සඳහා ප්‍රධාන දයකයන් වූයේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව (ජා.ඉ.බැ.), නිදන් අරමුදල් සහ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලය. ඔවුන්ගේ දයකත්වයන් පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,357, රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,064 සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,416 ක් විය.

1981 දයකත්වයන්ට වඩා අට ගුණයකටත් වැඩි ඉහළ යාමක් දක්වමින් රුපියල් ණය සඳහා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි දයකවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,357 ක් විය. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි ඉහළ මට්ටමක දයකත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වූයේ 1982 මැද භාගයේදී වාණිජ බැංකු විසින් ස්ථිර තැන්පතු සඳහා පොළී අනුපාතිකයන් අඩු වන ලෙස ප්‍රතිශෝධනය කරනු ලැබීමෙන් අනතුරුව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් සංවලනය කළ ඉතිරිකිරීම් ඇතිවූ වැඩිවීමයි. වසර තුළදී ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි තැන්පතු රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,215 කින් පමණ ඉහළ ගිය අතර, ඉකුත් වසරේ දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 487 ක් විය. තවද, කෙටි කාලීන ණය උපකරණයන්හි යොදවන ලද ආයෝජනයන්ගෙන් කොටසක් ද රුපියල් සුරැකුම් පත් වෙත යොමු කරනු ලැබිණ.

නිදන් අරමුදලෙහි සම්පත්වලින් කොටසක් පරිබාහිර - අයවැය කටයුතු සඳහා ඇද ගනු ලැබුවද, 1981 වසරට වඩා දෙගුණයකටත් වැඩි ඉහළ යාමක් වාර්තා කරමින් රුපියල් ණය සඳහා එම අරමුදලෙහි දයකවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,064 දක්වා වැඩි විය. නිදන් අරමුදල් මගින් කරනු ලැබූ ඉහළ මට්ටමක ආයෝජනය තුළින් පිළිබිඹු වූයේ නිදන් අරමුදල් සඳහා රජයේ දයකත්වය ඉහළ යාම සහ සිය ආයෝජනයන්ගෙන් ලද ආදායම් එකතුවෙහි වැඩිවීමයි. රජය නිදන් අරමුදල් සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,890 ක් දයක වූ අතර, ආයෝජනයන්ගෙන්

දේශීය ණය සංයුතිය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

* දළ දේශීය ණයටින් නිදන් අරමුදල් අඩු කළ පසු.

1982 සංඛ්‍යා තාවකාලික ය.

ලැබූ ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 947 ක් විය. මෙය ඉකුත් වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 964 සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 600 ක් සමඟ පිළිවෙලින් සැසඳේ. පරිබාහිර-අයවැය කටයුතු සඳහා යොමු කරන ලද නිදන් අරමුදල සතුටු පැවති ආයෝජනය කළ හැකි සම්පත් ප්‍රමාණය සමන්විත වූයේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද ණයකරවලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 367 ක් සහ රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුවෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 50 ක් වටිනා ණයකරවලිනි.

1981 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,022 ක දායකත්වය සමඟ සැසඳීමේ දී, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,416 කින් රුපියල් ණය සඳහා දායක වූයේ, සියයට 38 ක වැඩිවීමක් සටහන් කරමිනි. මෙම වැඩිවීමට හේතු වූයේ සාමාජික දායකත්වයන් සහ ආයෝජන ආදායම් වෙනත් ලද ඉහළ ලැබීම් ය. අනෙකුත් දායකයින්ගේ මුළු දායකවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 163 ක් පමණක් විය. මෙයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 107 ක් සඳහා වාණිජ බැංකු දායක විය. 1982 දී ලද ඉහළ මට්ටමක දායකත්වය හේතු කොටගෙන රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,000 ක් වූ ආරම්භක ණය වැඩි පිළිවෙල සඳහා සම්පූර්ණ දායකත්වයම සැප්තැම්බර් 1 දින වන විට ලැබී තිබුණු අතර, ශේෂය වසරේ අවසන් සිව් මස තුළදී ලබා ගන්නා ලදී. වසර තුළදී නිකුත් කරන ලද සියලුම සුරැකුම් පත් සියයට 16 ක වාර්ෂික පොළියක් සහිත තුන් අවුරුදු කල්පිරීමේ කාලසීමාවකින් යුතු මැදි කාලීන සුරැකුම් පත් විය. 1982 දී රුපියල් ණය මුළු ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 225 ක් විය.

භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත ශුද්ධ ණය ගැනීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,400 ක් වූ අතර, ඉකුත් වසරේ දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,120 ක් විය. ඒ අනුව, 1982 වර්ෂය අවසානයේ දී නොපියවන ලද මුළු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,320 ක් විය. වසර තුළදී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා සීමාව රුපියල් දශ ලක්ෂ 18,000 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 23,000 දක්වා ඉහළ නැංවූ ලදී. බැංකු අංශය විසින් දරනු ලැබූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ප්‍රමාණය, 1981 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,774 සිට 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,173 දක්වා වැඩි විය. මෙයින් මහ බැංකුවේ දැරීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,832 කින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 16,593 දක්වා වැඩි විය. වාණිජ බැංකුවල දැරීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 13 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 580 දක්වා ඉහළ නැගුණි. බැංකු නොවන අංශයේ දැරීම් ඉකුත් වසරේ ප්‍රමාණයට සමාන අයුරින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 147 ක් ලෙස නොවෙනස්ව පැවතුණි. මහ බැංකුව නොවන වෙනත් දායකයින් සඳහා අදාළ වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත වාර්ෂික පොළී අනුපාතිකය වසර අවසානය වන විට සියයට 13.5 දක්වා වැඩි වූ අතර, මහ බැංකුව සඳහා වූ අනුපාතය සියයට 13 ක් ලෙස නොවෙනස්ව පැවතුණි.

මුදල් නීති පනතේ 89 වන ඡේදය යටතේ මහ බැංකුව විසින් රජයට දෙන ලද තාවකාලික අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය, 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 604 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කළේ ඉකුත් වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 91 ක පහත වැටීමකට ප්‍රතිවිරුද්ධ අයුරිනි. 1980 දී ජාත්‍යන්තර සංවිධානයන් සඳහා දායක ගෙවීම් වශයෙන් රජය වෙනුවෙන් දෙන ලද රුපියල් දශ ලක්ෂ 308 ක් වූ විශේෂ ණය ද ඇතුළත්ව, 1982 අවසානය වන විට නොපියවන ලද මුළු අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,140 ක් විය. නොපිය වූ බදු සංචිත සහතික පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 10.9 සිට වසර අවසානය වන විට රුපියල් දශ ලක්ෂ 10.7 දක්වා ආන්තික වශයෙන් පහත වැටුණි. නොපියවූ විදේශීය පරිපාලන ණය ප්‍රමාණය 1981 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 334 සිට 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 304 දක්වා අඩු විය. වර්ෂය තුළදී පරිපාලන ණය මගින් වූ දළ ලැබීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 13 ක් වූ අතර, ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 49 ක් විය.

ඉකුත් වසරේ සියයට 31 ක වැඩිවීම සමඟ සසඳන කල, සියයට 19 ක වැඩිවීමක් වාර්තා කරමින් 1982 අවසානය වන විට නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 34,597 ක් විය. වෙනත් ව්‍යවහාර මුදල් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි අගය හීනවීම නිසා 1982 දී නොපියවූ වගකීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 440 කින් වැඩි වූ අතර, 1981 දී එය රුපියල් දශ

ලක්ෂ 2,163 ක් විය. වර්ෂය තුළදී ණය හිමියන් විසින් කපා හරින ලද ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 43 ක් වූ අතර, එයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 34 ක් ව්‍යාපෘති ණය වෙනුවෙන් ද, ශේෂය භාණ්ඩ ණය වෙනුවෙන් ද විය. මෙය, 1981 වසරේ කපා හරින ලද රුපියල් දශ ලක්ෂ 147 සමඟ සැසඳේ.

ව්‍යාපෘති ණය, භාණ්ඩ ණය සහ මුදල් හා වෙනත් ණයවලින් සමන්විත විදේශීය ණය යටතේ, ඉකුත් වසරේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,487 ක් වූ දළ ලැබීම් ප්‍රමාණය සමඟ සසඳන විට 1.46 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙන් පෙන්වනු ලබන පරිදි 1982 දී එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,701 ක් විය. ව්‍යාපෘති ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,256 ක් වූ අතර, භාණ්ඩ ණය සහ මුදල් ණය පිළිවෙලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,355 ක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,090 ක් විය. මුදල් ණය සමන්විත වූයේ යුරෝ මුදල් ණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 836 කින් සහ ජපන් යෙන් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම මගින් ලබා ගන්නා ලද රුපියල් දශ ලක්ෂ 254 කිනි. ඇමෙරිකානු රජයේ ඇපකාරත්වය යටතේ සලමන් බ්‍රදර්ස් ඉන්කෝපරේටඩ් වෙතින් ලද රුපියල් දශ ලක්ෂ 301 ක මුදල් ණයක් ද ව්‍යාපෘති ණයවල ඇතුළත් විය. ණය ආපසු ගෙවීම් සඳහා ගැලපුම් කළ පසු විදේශීය ණය යටතේ ශුද්ධ ලැබීම් ප්‍රමාණය, ඉකුත් වසරේ වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,880 සමඟ සැසඳීමේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,027 ක් විය.

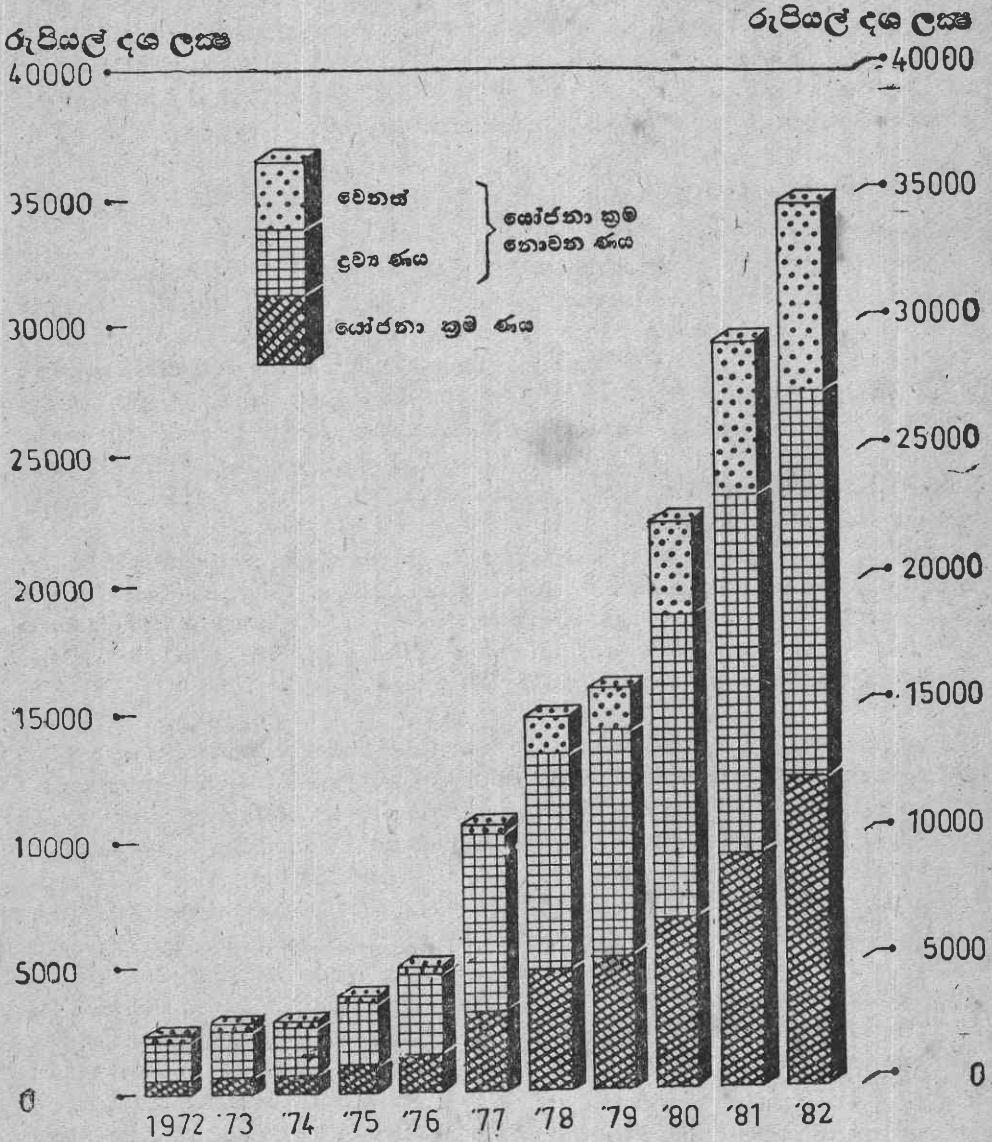
1.46 සංඛ්‍යා සටහන
විදේශීය ණය සඳහා ප්‍රධාන දැයකයින් — 1982

	ව්‍යාපෘති ණය	භාණ්ඩ ණය	වෙනත් ණය
කැනඩාව	264.7	—	—
ප්‍රංශය	—	227.5	—
ඇ. එ. ජ.	549.5	403.2	—
ජපානය	284.0	503.4	253.8
යුරෝ මුදල් ණය	—	—	836.4
සලමන් බ්‍රදර්ස් ඉන්කෝපරේටඩ්-නිව්යෝර්ක්	301.2	—	—
ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	308.8	—	—
ජා. සං. සංගමය	1,131.8	—	—
වෙනත්	416.2	220.7	—
මුළු දළ ලැබීම්	3,256.2	1,354.8	1,090.2
ආපසු ගෙවීම්	203.9	401.6	68.1
ශුද්ධ ලැබීම්	3,052.3	953.2	1,022.1

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

වර්ෂය තුළදී රජය විසින් ව්‍යාපෘති ණය ගිවිසුම් 20 ක් ද, භාණ්ඩ ණය ගිවිසුම් 6 ක් ද, මුදල් හා වෙනත් ණය ගිවිසුම් 3 ක් ද, ඇති කර ගන්නා ලදී. 1982 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට මෙම ණයවල මුළු වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,144 ක් විය. සැසඳීමේ දී ඉකුත් වසරේ ගිවිස ගන්නා ලද ණයවල වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 14,464 ක් විය. ගිවිස ගන්නා ලද ණය සම්බන්ධ උපයෝජන අනුපාතයෙහි ඉහළ යාමක් වර්ෂය තුළදී දක්නට නොවීය. 1982 අවසානය වන විට, 1970 සිට ගිවිස ගන්නා ලද මුළු ණයවල උපයෝජන අනුපාතය 1981 වූ අයුරින්ම සියයට 50 ක් ලෙස පැවතුණි. ව්‍යාපෘති ණය උපයෝජන මට්ටම සියයට 29 ක් වූ අතර, භාණ්ඩ ණය සහ මුදල් හා වෙනත් ණය සම්බන්ධයෙන් පිළිවෙලින් සියයට 81 ක සහ සියයට 84 ක ඉතා ඉහළ අනුපාතයන් වාර්තා විය. ඉකුත් වසරේ දී මුළුමනින්ම උපයෝජනය කරන ලද, වඩාත් වියදම් සහිත මුදල් ණය, සමාලෝචනයට භාජන වූ වසර තුළදී සම්පූර්ණයෙන්ම උපයෝජනය නොකිරීම විශේෂ කරුණක් විය. 1982 දී ගිවිස ගන්නා ලද ඇමෙරිකානු ඩොලර් දශ ලක්ෂ 100 ක් වටිනා යුරෝ මුදල් වාණිජ ණයවලින් වසර තුළදී උපයෝජනය කර ඇත්තේ ඇමෙරිකානු ඩොලර් දශ ලක්ෂ 40 ක් පමණකි. 1981 දී ගිවිස ගන්නා ලද වෙනත් ණය අතුරින් එම වසර අවසානය වන විටත් ලබා ගැනීම් ආරම්භ නොකළ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,544 ක් වටිනා ණය ගිවිසුම් 5 ක් විය.

විදේශීය ණය සංයුතිය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1978 සිට වෙනත් ණයවල ජා.මු. අරමුදලෙන් ලද භාරකාර අරමුදල් ණය ඇතුළත් ය.

1982 සංඛ්‍යා කාවකාලික ය.

වර්ෂය තුළදී රාජ්‍ය ණය මත පොළී ගෙවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,086 ක් විය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,171 ක මුදලක් දේශීය ණය සඳහා වූ අතර, රුපියල් දශ ලක්ෂ 915 ක ශේෂය විදේශීය ණය සඳහා විය. වර්ෂය තුළදී දේශීය ණය සඳහා පොළී ගෙවීම් සියයට 39 කින් වැඩි වූ අතර, විදේශීය ණය සඳහා පොළී ගෙවීම් සියයට 28 කින් ඉහළ නැඟුණි. දේශීය ණය සඳහා පොළී ගෙවීම්, රුපියල් ණය සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,167 කින් ද, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,001 කින් ද, පරිපාලන ණය මත රුපියල් දශ ලක්ෂ 3 කින් ද සමන්විත විය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා පොළී ගෙවීම් ඉකුත් වසරට වඩා සියයට 53 කින් ඉහළ යාමක් වාර්තා කළ අතර, රුපියල් ණය මත පොළී ගෙවීම්වල වැඩිවීම සියයට 28 ක් විය. පරිපාලන ණය සඳහා ගෙවන ලද පොළී ප්‍රමාණය නොවෙනස්ව පැවතුණි.

මුදල් හා බැංකු ගණුදෙනු

මුදල් සැපයුම

1982 වර්ෂයේ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රධාන මූල්‍ය විචල්‍යයන්හි හැසිරීම පසුගිය වර්ෂයේදී එම විචල්‍යයන්ගේ හැසිරීමට සමාන ආකාරයක් පෙන්වුම් කළේය. 1981 දී වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,587 ක හෙවත් සියයට 23 ක වර්ධනය හා සසඳන විට, සංසරණයෙහි පවත්නා ව්‍යවහාර මුදල් සහ වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති මහජනයා සතු මුළු ඉල්ලුම්, කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු වලින් සමන්විත වන පුළුල් මුදල් සැපයුම (M_1) රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,063 කින් හෙවත් සියයට 25 කින් වර්ධනය විය. කෙසේ වුවද, වෙළෙඳ බැංකු වෙතැති මහජනයා සතු කාලීන සහ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු (ආසන්න මුදල්) වර්ධනය වීමේ වේගය අඩු වූ බවක් දක්නට ලැබුණි. 1980 දී සියයට 41 ක් වූ මෙම තැන්පතුවල වර්ධන වේගය 1981 දී සියයට 38 දක්වා පහත වැටුණු අතර, 1982 දී එය සියයට 30 දක්වා තවදුරටත් පහත වැටුණි. 1982 වර්ෂයේ මැද භාගයේදී වෙළෙඳ බැංකු ඔවුන්ගේ තැන්පතු පොළී අනුපාතිකයන් පහත දැමීමත්, ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව ඔවුන්ගේ පොළී අනුපාතිකයන් නොවෙනස්ව පවත්වා ගැනීමත් මෙයට විශේෂ හේතූන් විය. මේ නිසා M_2 හි වර්ධන වේගයෙහි ඇති වූ සුළු වැඩි වීම, මහජනයා වෙතැති ව්‍යවහාර මුදල් සහ ඉල්ලුම් තැන්පතු වශයෙන් නිර්වචනය කෙරෙන පටු මුදල් සැපයුමෙහි (M_1) වූ වේගවත් වර්ධනය මගින් බොහෝ දුරට පිළිබිඹු කෙරුණි.

පසුගිය වර්ෂයේදී වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 596 ක හෙවත් සියයට 6 ක වර්ධනය හා සසඳන විට, සමාලෝචනයට භාජනය වන වර්ෂය තුළදී M_1 රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,735 කින් හෙවත් සියයට 17 කින් වැඩි විය. මෙහිදී, මහජනයා වෙතැති ඉල්ලුම් තැන්පතු වර්ෂයේ දෙවන සහ තෙවන කාර්තු තුළදී වරින් වර වෙනස් වූ අතර, වර්ෂය අවසානය වන විට එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 571 ක හෙවත් සියයට 11 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. එහෙයින්, M_1 හි වූ වැඩි වර්ධන වේගය ප්‍රධාන වශයෙන්ම 1982 වර්ෂය තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,165 ක් හෙවත් සියයට 24 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ ව්‍යවහාර මුදල් දැරීම් සඳහා වූ මහජනයාගේ වැඩි කැමැත්ත තුළින් පිළිබිඹු කෙරුණි. මෙයින් ඉහළම මාසික වර්ධනයන් මාර්තු සහ දෙසැම්බර් මාස වලදී සිදුවූ අතර, ඒ එක් එක් මාසයන්හිදී ව්‍යවහාර මුදල්හි මාසික වර්ධනය සියයට 6 බැගින් විය. මෙමගින් අප්‍රේල් හා දෙසැම්බර් මාසවල උත්සව කාල සඳහා ව්‍යවහාර මුදල් ලහ තබා ගැනීමට මහජනයා දක්වූ වැඩි කැමැත්ත පෙන්නුම් කෙරුණි. නවද, M_1 හි ඉල්ලුම් තැන්පතු කොටස වර්ෂය තුළදී සියයට 52 සිට සියයට 49 දක්වා පහත වැටුණි. සාමාන්‍යයෙන් මැතිවරණ වර්ෂයක් තුළ ඇති වන අවිනිශ්චිතතාවයන්, මෙසේ ව්‍යවහාර මුදල් දැරීම් වර්ධනය වීමට හේතු වන්නට ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙමගින් මහජනයා තුළ බැංකු මගින් ගණුදෙනු කිරීමේ පුරුද්දෙහි පසුබැස්මක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

කලින් වසරේ අනුරූප මාසවල මට්ටම් හා සලකා බලනවිට M_2 හි වාර්ෂික වර්ධන වේගය 1982 වර්ෂයේ පළමු භාගය තුළදී සියයට 29 සිට සියයට 36 දක්වා වූ පරතරයක් අතර අක්‍රමවත්ව වෙනස් වූණි. 1982 ජුනි මාසයේදී සියයට 33 ක්ව පැවති මෙම වාර්ෂික වර්ධන වේගය දෙසැම්බර් මාසය වන විට සියයට 25 දක්වා ක්‍රමයෙන් පහත වැටුණි.